

Les llengües de la docència. Protocol d'actuació

1. Preàmbul. La convivència entre les llengües
2. Fonaments normatius
3. Les llengües de la docència. Preguntes més freqüents.
    Preguntes i casos més freqüents de l'estudiantat a l'aula
    Recursos i casos més freqüents entre el professorat a l'aula

1. Preàmbul. La convivència entre les llengües

La Universitat Jaume I valora l'educació com un instrument d'acció positiva, mitjançant el compromís social, el principi de solidaritat, el respecte a la diversitat, la igualtat entre els homes i les dones, la millora i protecció del medi ambient i el treball per la pau, en un marc de diàleg i tolerància. I ha d'exercir la seua vocació universal a partir de la inserció en la tradició històrica i cultural de l'entorn, mediterrani i europeu (Estatuts UJI, preàmbul).

L'ensenyança, doncs, s'hi ha d'impartir dins del marc del ple desenvolupament de la persona en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets fonamentals i a les llibertats públiques (article 129.2 dels Estatuts).

Aquest marc de convivència del qual es dota l'UJI també afecta la convivència entre les llengües. És per això que, entre les seues finalitats, es troba la de potenciar el coneixement i l'ús de la llengua pròpia, valencià segons l'Estatut d'Autonomia, acadèmicament llengua catalana, atenent la seua consolidació i plena normalització en tota la comunitat universitària, i impulsar l'ús i el coneixement de les llengües en el marc de la docència i la investigació (article 5, apartats i) i f) dels Estatuts).

A aquest respecte hi ha tres conceptes que són claus:

- a) **La igualtat lingüística.** La Universitat ha d'incrementar l'ús de la llengua pròpia, com a llengua de preferència en la docència, incentivant polítiques que garantisquen i augmenten progressivament el mínim de crèdits en valencià que es fixe en cada titulació, fins a arribar a aconseguir la igualtat lingüística amb el castellà.
- b) **Subsidiarietat lingüística.** El valencià és la llengua prioritària i s'ha de fer ús d'aquesta llengua en contextos institucionals i acadèmics, sempre que no siga absolutament necessari l'ús d'una altra llengua.

- c) **La seguretat o garantia lingüística.** En l'àmbit concret de la docència, en un context multilingüe la seguretat o garantia lingüística és la transparència informativa en els usos lingüístics docents, és a dir, el fet de fer pública en el Sistema d'Informació Acadèmica (SIA) la informació sobre la llengua vehicular de la docència i el compromís de respectar la llengua vehicular declarada, com a part del contracte amb l'estudiantat que la Universitat estableix per a cada assignatura/grup.

La decisió, doncs, sobre quines són les llengües vehiculars de les assignatures correspon a les comissions gestores de grau, i els departaments han de designar el professorat que ha de fer-se càrrec de l'elaboració de la guia docent i de la impartició de l'assignatura, d'acord amb la llengua vehicular establerta.

Un dels propòsits actuals en l'àmbit de la política lingüística és promoure la convivència lingüística dins i fora del campus, amb l'activació del principi de subsidiarietat lingüística i tenint com una de les seues apostes identificar els reptes lingüístics a la Universitat.

És per això, que es proposa i s'aprova en el Claustre de 8 de novembre de 2018 (sessió núm. 2) el disseny d'una nova estratègia de convivència i promoció de llengües, amb la participació de la comunitat universitària, centrada en l'ús i coneixement del valencià i de l'anglès, i impulsant accions com l'elaboració d'un protocol d'actuació i la campanya «Sense complexos» (acció 30 de les Línies de Govern 2019).

Aquest document *Les llengües de la docència. Protocol d'actuació*, és la plasmació de l'acord del Claustre esmentat anteriorment.

2. Fonaments normatius

Els drets lingüístics a la Universitat

Si tenim en compte que *el valencià és la llengua pròpia i oficial de la Universitat Jaume I* (article 7 dels Estatuts), les persones que formem la comunitat universitària tenim els següents drets i deures, sense perjudici dels drets reconeguts per al castellà en l'Estatut d'Autonomia:

Administració universitària

- Tenim dret a dirigir-nos i ser atesos per l'administració en valencià. Llei d'ús i ensenyament del valencià, articles 10 i 16. Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú i del règim jurídic del sector públic, article 15.
- Tenim dret a presentar i a rebre de l'administració tots els documents en valencià. Llei d'ús i ensenyament del valencià, article 13. Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú i del règim jurídic del sector públic, article 15.

- És un dret i un deure del personal d'administració i serveis de l'UJI conèixer la llengua pròpia de l'UJI, el valencià.
Estatut d'Autonomia, article 6.2. Article 123.d) dels Estatuts de l'UJI.

Activitat acadèmica

- És un dret i un deure del personal docent i investigador de l'UJI conèixer la llengua pròpia de l'UJI, el valencià.
Estatut d'Autonomia, article 6.2. Article 98, 2, c) dels Estatuts de l'UJI.
- La universitat ha de dotar-se de recursos humans i tècnics suficients per a donar compliment a la normalització de la llengua pròpia.
Estatuts de l'UJI, article 34.2.

3. Protocol d'actuació en casos de conflicte lingüístic. Què cal fer i on hem d'acudir?

Preguntes i casos més freqüents de l'estudiantat a l'aula

Si em matricule en una assignatura en valencià o en anglès, tinc l'obligació de fer els treballs, els exàmens, etc., en aqueixa llengua?

Sols tens aquesta obligació en les assignatures de llengües, i en aquelles que així ho indique en la guia docent.

Pot haver-hi més d'una llengua de docència?

Sí. En totes les titulacions de grau, a banda de les assignatures de llengües, les matèries es poden impartir en valencià, en castellà, en anglès o en una altra llengua.

L'oferta d'una assignatura en valencià o en anglès en el SIA comporta l'obligació del professorat d'impartir la docència en la llengua en què s'ha oferit per a garantir el dret de l'estudiantat a rebre l'ensenyament en els termes de la seua opció lingüística.

Ara bé, es poden emprar recursos en més d'una llengua atenent la flexibilitat lingüística a l'aula.

El professor té marcat en el SIA, en la seua guia docent, que farà la classe en valencià, però ha canviat al castellà per un/a estudiant/a estranger/a, què puc fer?

Tens dret a rebre la classe en la llengua marcada pel professorat en la guia docent de l'assignatura.

Preguntes i casos més freqüents entre el professorat a l'aula

He publicat en el SIA, en la meua guia docent, que faré les classes en valencià, però una estudianta em demana que faça les classes en castellà perquè no ho entén, o l'estudiantat demana que fem una votació, què faig?

La llengua vehicular de la docència a l'aula és una informació pública i vinculant que tothom ha de conèixer amb suficient antelació i que s'ha de reflectir en l'oferta acadèmica (SIA) i en la guia docent del professorat de l'assignatura. Per tant, si la llengua que consta és el valencià, una vegada feta l'oferta i oberta la matrícula, no es pot canviar.

I si em demanen que l'enunciat dels exàmens, que jo faig en valencià, estiga també en castellà?

La llengua de docència que té assignada cada grup o subgrup en el moment de la matrícula i en la guia docent del professorat és la llengua vehicular de l'assignatura, la qual s'ha d'usar pel professorat que imparteix docència en el citat grup o subgrup i, almenys, en els enunciats dels exàmens, la guia docent i/o les pràctiques de l'assignatura. Per tant, no hi ha obligació que estiga també en castellà.

Quina flexibilitat tinc, una vegada determinada la llengua de docència de l'assignatura, per a emprar altres llengües en la docència?

Els materials docents poden presentar-se en la llengua en què estan originàriament escrits. Podem incorporar l'ús de més d'una llengua en la docència atenent també la flexibilitat i la realitat lingüística del campus, sempre que respectem els continguts mínims de la llengua de docència.

Per a qualsevol consulta, dubte o suggeriment sobre l'aplicació i desplegament d'aquest protocol podeu adreçar-vos a:

Observatori Lingüístic: observatoriling@uji.es

Bústia de l'UJI (àmbit d'usos de les llengües)

Servei de Llengües i Terminologia

Vicerectorat de Promoció Lingüística i Igualtat
Les llengües de la docència. Protocol d'actuació

Dictaminat pel Consell de Direcció
16/2019 de 7 de maig

Aprovat per la Comissió de Política
Lingüística núm. 2 de 31/05/2019

Àrea de Promoció Lingüística. apl@uji.es. Telèfon: 964 728 878

Escola Superior de Tecnologia i Ciències Experimentals

Edifici Departamental d'Informàtica i Matemàtiques (Edifici TI)

Planta O. Despatx T11016SD